

Aan de gemeenteraad

Datum : 18 april 2023
Zaaknummer : 158937
Contactpersoon : H. Molenaar en B. Bos
Telefoonnummer : 026 3775735

Onderwerp: Actieprogramma Steenstraat en omgeving 'Schoon, Heel, Veilig'

Geachte voorzitter en leden,

Graag informeren wij u over de voortgang van het actieprogramma 'schoon, heel en veilig' voor de Steenstraat en omgeving. Met deze brief wordt teruggeblikt op welke acties zijn ondernomen en wat er is bereikt binnen dit actieprogramma. Tevens wordt u geïnformeerd over wat dit jaar wordt gedaan en wat de uitdagingen zijn. Dit actieprogramma bestaat uit een breed spectrum aan activiteiten: van het aanpakken van verloederde plekken en graffiti tot aan het sturen op een mooi winkelaanbod en het weren van overlastgevende personen en criminelen. Met als doel om iedere Arnhemmer weer trots te kunnen laten zijn op de Steenstraat en omgeving.

Van stadsmarinier naar gemeentelijke werkwijze

Het actieprogramma richt zich op de Steenstraat, maar ook op delen van de Spoorhoek, het aangrenzende centrum (Musispark) en het gebied in Klarendal rond de coffeeshops – Sonsbeeksingel, Hommelsestraat en Hommelseweg. De problemen in het gebied zijn hardnekkig en vragen om een aanpak met een lange adem. Daarom heeft de burgemeester ruim twee jaar geleden ervoor gekozen om een stadsmarinier in te zetten, die de aanpak heeft uitgevoerd tot 1 juli 2022. Inmiddels wordt het actieprogramma uitgevoerd onder leiding van het Team Leefomgeving (TLO) dat ook aanspreekpunt is voor bewoners en ondernemers in het gebied. TLO werkt vanuit Pand 66 in de Steenstraat, is daardoor zichtbaar en aanspreekbaar in het gebied en kan van daaruit ook actief regie voeren op het programma.

Actielijnen: wat doen we?

Het actieprogramma bestaat uit tien actielijnen, die elk op hun manier bijdragen aan een schoon, heel en veilig gebied. Hieronder staat per actielijn wat er is gedaan.

1. Ondermijning

Door het interventieteam ondermijning Arnhem zijn controles uitgevoerd op kwetsbare branches in de Steenstraat om meer zicht te krijgen op de bedrijfsvoering van deze locaties. De kwetsbare branches zijn in het algemeen, zo blijkt uit landelijk onderzoek, massagesalons, head- en smartshops en blurring locaties

(een combinatie met een winkel waar je bijvoorbeeld ook een kopje koffie kan drinken). In de straat en in het verzorgingsgebied zijn twee head- en smartshops door de burgemeester gesloten omdat zij goederen verkochten waarmee drugs geproduceerd kunnen worden. Dit is verboden. Verder zijn er diverse woningen gesloten in het verzorgingsgebied in verband met productie van of handel in drugs.

In 2021 en 2022 zijn expertsessies georganiseerd met professionals in de wijk en veiligheidsdiensten die actief zijn tegen ondermijnende criminaliteit. Om ondermijning tegen te gaan, is het mogelijk om malafide ondernemers te weren in een bepaald gebied of op een bepaalde locatie. Hiervoor ligt een voorstel bij uw raad om de APV te wijzigen. Met deze wijziging krijgt de burgemeester de bevoegdheid om een bepaald gebied, branche of locatie aan te wijzen waarvoor een vergunningsplicht in het leven wordt geroepen. Er moet dan sprake zijn van een openbare-ordeverstoring.

2. Branchering en omgevingsplan

Op dit moment wordt, in lijn met actieprogramma schoon, heel en veilig, gewerkt aan een speciale regeling voor de Steenstraat qua winkelaanbod. Daarin wordt voorgesteld om bepaalde typen detailhandel (b.v. telefoonwinkels, juweliers, smartshops, bruidswinkels) en bepaalde typen dienstverlening (o.a. goudwisselkantoren, massagesalons, kappers en nagelstudio's) te beperken. Deze bedrijven zijn op dit moment oververtegenwoordigd in de Steenstraat. Dit zorgt voor een afname van de diversiteit, aantrekkelijkheid en economische vitaliteit van de straat. Daarnaast hebben deze branches door hun oververtegenwoordiging een negatief effect op de leefbaarheid. Door deze branches te limiteren, wordt de Steenstraat aantrekkelijker en diverser. Ook wordt er voorgesteld om de mogelijkheid om te wonen in de plint (benedenverdieping) te schrappen, omdat de Steenstraat op begane-grondniveau een winkelstraat is en geen woonstraat.

Het voorstel maakt onderdeel uit van het ontwerp-omgevingsplan dat naar verwachting medio mei /juni aan het college ter besluitvorming wordt voorgelegd. De raad wordt over dit besluit geïnformeerd en zal de definitieve versie van het omgevingsplan later in het jaar ook aangeboden krijgen ter vaststelling.

3. Cameratoezicht

In het gebied van het actieprogramma zijn twaalf camera's opgehangen, die alle operationeel zijn. De realisatie ervan is een mooie stap om het gebied veiliger te maken. Camera's zorgen voor een gevoel van veiligheid bij bewoners en ondernemers, hebben preventieve werking en bij een incident kunnen handhaving en politie snel in actie komen. De camera's hebben een groot bereik en op de beelden kan ook ver ingezoomd worden. Ondernemers hebben gemeld tevreden te zijn met de realisatie van de camera's. Ook de politie laat een positief geluid horen over de aanwezigheid van de camera's; ze helpen bij de hyena-acties (toegelicht bij actiepunt 6) en de politie kan door de camera's bij diefstallen sneller optreden. Dit jaar wordt verder gemonitord wat de effecten van de camera's zijn op de (on)veiligheid in het gebied. Zie voor een overzicht van de locaties van de camera's een kaart in bijlage 1.

4. Gribusplekken

Met bewoners, wijkagenten en straatcoaches is een lijst gemaakt van zeven plekken die verloederd zijn; zogenaamde gribusplekken. Op deze plekken is het door de verloederde omgeving aantrekkelijk(er) voor groepen om overlast te veroorzaken. Wij hebben de openbare ruimte op deze plekken verbeterd, bijvoorbeeld door extra verlichting, het vergroenen van het gebied of het aanbrengen van kunst. De aanpak van gribusplekken leidt tot kleine stappen die bijdragen aan een schoner gebied, en daarmee ook tot meer veiligheid. Tijdens de maandelijkse overleggen worden nieuwe gribusplekken toegevoegd aan de lijst, waarna snel actie volgt om tot een oplossing te komen. Straatcoaches nemen de aangewezen gribusplekken standaard mee in hun dagelijkse rondes door het gebied.

5. Aanpak top x overlastgevende personen

Samen met de wijkagenten, straatcoaches, handhavers, OZO-coördinator (overlast- en zorgcoördinator) en afdeling veiligheid is een lijst samengesteld van gemiddeld zes personen die in het gebied voor de meeste overlast zorgen. Per persoon is gekeken wat de beste manier is om te zorgen dat de overlast afneemt, o.a. door te kijken naar het zorgtraject rondom deze persoon, of het juridisch traject. Door te focussen op een kleine groep is de aanpak effectiever. De top x-lijst is een dynamische lijst, wat wil zeggen dat er personen op kunnen komen maar ook weer afgehaald worden als een aanpak heeft gewerkt en/of de overlast aanzienlijk afgenomen is. Sinds de start van deze aanpak zijn zeker acht personen van de lijst gehaald omdat ze uit het actieprogramma-gebied zijn verdwenen. Een aantal heeft in overleg met zorginstanties een plek gekregen in de zorg, een aantal is aangehouden en zit vast en een persoon is uitgezet naar het land van herkomst. Stadsbreed krijgt een soortgelijke top x-aanpak vorm in een persoonsgerichte aanpak (PGA).

Stadsbreed is er een toename van overlastgevende dak- en thuislozen. Dit zal ook in 2023 invloed hebben op het gebied van het actieprogramma. Op dit moment is er ook sprake van overlast in de binnenstad, in het Musispark en in parkeergarages. Met een persoonsgerichte aanpak in het Zorg- en Veiligheidshuis wordt gewerkt aan het tegengaan van overlastgevend gedrag.

6. Handhavings- en hyena-acties

In het jaar 2022 zijn er negen hyena-acties georganiseerd door de politie (in samenwerking met handhaving en de NS). Bij een hyena-actie worden alle vormen van overlast die men ziet aangepakt (denk aan verkeersovertredingen, drinken op straat en hangen in portieken). Op station Velperpoort wordt bijvoorbeeld gecontroleerd op zwartrijders die zich niet kunnen legitimeren en op overlast-veroorzakende personen. Bij deze acties worden ook zakkenrollen, winkeldiefstal en handel in en gebruik van verdovende middelen aangepakt. Bewoners zien overal politie en handhaving en dat draagt bij aan een gevoel van veiligheid. De camera's in het gebied ondersteunen deze acties. Bij een hyena-actie worden gemiddeld 80 bekeuringen uitgedeeld en twee personen aangehouden. Voor 2023 staan er vooralsnog zeven hyena-acties gepland.

7. Openbare ruimte

Eind 2021 en begin 2022 is er gewerkt aan de herinrichting van de Steenstraat. Er zijn laad- en losplekken gekomen voor vrachtverkeer voor de detailhandel, er is duidelijkere belijning gekomen voor het parkeren, er is een fietsstrook aangebracht en er zijn plantvakken geplaatst. Bij de aanpak van de Steenstraat is 300 m² groen toegevoegd aan de straat, waaronder 5 plantvakken en 10 nieuwe bomen. Verder zijn bij 12 bestaande bomen de boomvakken vergroot. Op dit moment (maart 2023) is ook gestart met het vergroenen van de Van Muijlwijkstraat. Dit geeft een aanzienlijke verbetering qua leefbaarheid in die straat en omgeving.

Een ander aspect in de openbare ruimte betreft de aanwezigheid van weesfietsen. Weesfietsen zorgen voor een rommelige openbare ruimte en daarmee voor een minder schone omgeving. Handhaving ruimt, binnen het actieprogramma, straat voor straat weesfietsen op. In totaal zijn er in 2022 iets meer dan 200 weesfietsen in het verzorgingsgebied van het actieprogramma geruimd.

Verder is begin december 2022 begonnen met de schoonmaak van graffiti in de Steenstraat en omgeving (Spijkerlaan, Hommelstraat en gedeelte Velperbuitensingel). Het bedrijf de Gevelmeesters reinigt het gebied van graffiti. Nieuwe graffiti wordt direct weer verwijderd.

8. Versterken betrokkenheid bewoners en ondernemers

Bij het actieprogramma is nauw opgetrokken met de VOS (Vereniging Ondernemers Spijkerkwartier). Het Team Leefomgeving is aanwezig in Pand 66 in de Steenstraat, wat voor ondernemers en bewoners een laagdrempelige manier is om vragen te stellen en elkaar te informeren.

De VOS heeft in 2022 onder andere het Spijkerfeest georganiseerd op Tweede Pinksterdag. Ook heeft er vanuit Rozet The Big Draw plaatsgevonden, waarbij bij ruim 35 winkels in de Steenstraat door kunstenaars een aan de winkel gerelateerde schildering op de ramen is aangebracht.

Samen met de VOS en het PBA is verder gewerkt aan de aanpak van graffiti (zie actielijn 7) en ook is er een werkgroep graffiti van bewoners in de wijk opgericht.

9. Communicatie

Om Arnhemmers te betrekken en betrokken te houden, wordt gecommuniceerd over de opbrengsten en resultaten van het actieprogramma. Bij belangrijke mijlpalen (ingebruikname camera's en startsein schoonmaak graffiti) is er uitgebreid gecommuniceerd naar de buitenwereld. Om zichtbaar en bereikbaar te blijven in het verzorgingsgebied wordt er gewerkt vanuit een pand aan de Steenstraat (Pand 66). Iedere woensdagochtend is er vrije inloop. Op andere dagen wordt er ook gebruik gemaakt van de locatie voor activiteiten van het actieprogramma.

Er zal vaker worden gecommuniceerd over resultaten van het actieprogramma, zodat dit programma zichtbaar en bekend blijft onder bewoners en ondernemers. De Gelderlander besteedde op 19 december aandacht aan het nieuwe elan van de Steenstraat (zie bijlage 2).

10. Duurzame aanpak actieprogramma

Het actieprogramma krijgt een duurzame en structurele plek binnen de gemeente. Het door de stadsmarinier opgebouwde actieprogramma is op dezelfde voet verder gegaan, met genoeg betrokkenheid vanuit alle afdelingen binnen de gemeente. Er is tijd nodig om resultaat te bereiken.

Nieuwe actielijnen en inspanningen

Het gebied rondom de Steenstraat verbetert langzaam, maar er is nog steeds veel werk aan de winkel. Hieronder een aantal punten waar we de eerste drie kwartalen van dit jaar actie op gaan ondernemen, boven op de al bestaande actielijnen waar we mee doorgaan:

- **Aanpak van uitstraling gevels.** Samen met de omgevingsdienst (ODRA) worden in de Steenstraat winkels aangesproken en aangeschreven die hun reclame-uitingen, vooral beplakkingen, niet op orde hebben. Een dichte gevel zorgt voor een onprettig en onveilig gevoel en draagt niet bij aan de sfeer en uitstraling van de straat. Begonnen wordt met het aanspreken en aanschrijven van de tien meest extreme panden. Zo nodig worden dwangsommen opgelegd.
- **Branding van de Steenstraat.** Samen met ondernemers van de Steenstraat wordt door een externe professional gekeken naar hoe de Steenstraat zichzelf kan promoten en branden, om de straat zo in een positief daglicht te zetten. In het begin van dit jaar zijn drie sessies geweest van ondernemers waarin de kracht van de Steenstraat is besproken. Dit heeft geleid tot een document met concrete acties die uitgevoerd zullen worden.
- **Aanpak graffiti.** In het gebied is bij de Steenstraat, Spijkerlaan, Hommelstraat begonnen met de schoonmaak van graffiti, zie actielijn 7. Dit wordt in 2023 gecontinueerd en ook samen met de werkgroep gevelschoon (aanpak graffiti) geïntensiveerd op andere plekken in het gebied.
- **Vergroenen Spoorhoek.** Dit jaar wordt de Van Muijlwijkstraat vergroend en voor een deel opnieuw ingericht. Er wordt gekeken of er in de Spoorhoek nog verder vergroend kan worden op verschillende plekken.

Met deze acties worden stappen gezet in het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de wijk. Er wordt geregeld gemonitord en bijgestuurd waar nodig, afhankelijk van de wens en behoefte uit de wijk. Samen met de bewoners en ondernemers wordt de Steenstraat en omgeving zo steeds beter.

Hoogachtend,

Datum : 18 april 2023
Zaaknummer : 158937
Pagina : 6

het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlagen

- Kaart met cameralocaties
- Artikel in De Gelderlander